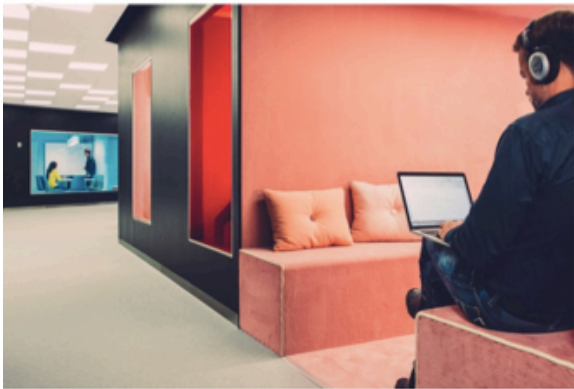

Swedish Incubators & Science Parks
underlag till regeringens forskningspolitik

Till Utbildningsdepartementet
Stockholm 2015-11-02

Underlag från Sveriges högskolenära innovationsmiljöer

Swedish Incubators & Science Parks (SISP) har inbjudits att inkomma med förslag och synpunkter till arbetet med forskningspolitiska propositionen som regeringen skall presentera hösten 2016.

Som regeringen återkommande uttrycker, behöver Sverige öka sin innovationsförmåga och bli ännu bättre på att omsätta denna kunskap till tillväxt, konkurrenskraft och jobb med högt kunskapsinnehåll. För att nå denna målsättning fyller Sveriges inkubatorer och science parks en viktig roll.

SISPs 65 medlemmar – inkubatorer och science parks – utgör idag en unik och viktig del av Sveriges högskolenära innovationssystem. Deras mest centrala funktioner är att:

- facilitera samverkan med näringslivet
- främja kommersialisering av forskning
- stödja och påskynda utveckling av idéer till nya tillväxtbolag
- stimulera innovation och tillväxt i befintliga företag.

Resultatet av deras verksamhet är nya jobb, ökade skatteintäkter och regional utveckling.

Sedan drygt 30 år har science parks och inkubatorer utvecklats till högskolenära innovationsmiljöer, kluster samt effektiva affärsutvecklingsprocesser. Idag är SISP-strukturen ett rikstäckande nätverk av etablerade noder i regionala innovationsekosystem – en del av den akademiska kunskapstriangeln och en viktig resurs för att utveckla Sveriges samlade innovationsförmåga.

Det finns en rad organisationer och individer som är experter på forsknings- och utbildningspolitik. Deras analys och förslag ger gott underlag för en sammanhållen, framgångsrik forskning i Sverige med utvecklat fördelningssystem, karriärkriterier och uppföljning.

SISP är experter på kommersialisering och innovationsmiljöer i samverkan. I detta underlag fokuserar vi på de konkreta möjligheter som finns för att dessa miljöer ska kunna bidra till än mer samhällsnytta och hållbar tillväxt. Detta uppnås genom mer samverkan, mer nyttiggörande, fler växande företag, intensifierad regional utveckling och ökad internationell attraktionskraft.

Det finns en stor potential i att effektivisera samverkan, organisering samt ökad statlig resurssättning av det högskolenära innovationssystemet. Då kan nyttiggörandet av den nödvändiga samhällsinvesteringen i forskningen i högre grad bidra till omvandlingen av kunskapen till konkurrenskraft, tillväxt och jobb i Sverige - Sveriges nyindustrialisering.

SISP förslag för accelererad samverkan och tillväxt

Regeringen ska stärka Sveriges innovationsförmåga och förmå omsätta kunskap i tillväxt, konkurrenskraft och jobb.

För att nå ambitionen fyller Sveriges inkubatorer och science parks fyller en central roll. Genom att vara en plattform för samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor bidrar inkubatorer och science parks till att kunskap och nya idéer får förutsättningar att utvecklas till växande företag och nya jobb. Dessa innovationsmiljöer bidrar till att stärka innovationsförmågan och stärka regionernas konkurrenskraft. Det är av ytterst vikt att dessa verksamheter får en stabil finansieringsgrund för att kunna bedriva sin verksamhet och utveckla de nationella och internationella nätverken.

Med 30 års erfarenhet av att driva högskolenära innovationsmiljöer är det vår övertygelse att en närmare samverkan, ökat statligt nyttjande och medfinansiering av inkubatorer och science parks skulle bidra med stor utväxling i ökad tillväxt, konkurrenskraft och jobb.

Näringslivets investeringar i forskning och utveckling i Sveriges minskar jämfört med andra OECD-länder. EU Innovation Union Scoreboard 2015 visar att Sverige tappar i absolut prestation och ekonomiska effekter. Vi behöver effektivisera samverkan och nyttiggörandet av samhällets forskningsinvesteringar, göra Sverige mer attraktivt för kunskapsintensiva företag, inklusive för näringslivets investeringar i forskning och utveckling. Vi behöver attrahera fler entreprenörer och mer kompetent arbetskraft.

För att lyckas med detta tror vi att det krävs större satsningar på kommersialisering, dvs. tillväxtorienterad rådgivning och stöd för bolagsbyggande, mer riskvillig finansiering samt på mer målinriktat internationaliseringsarbete. Internationella storföretag attraheras av hela ekosystem där innovativa miljöer med kunskap, arbetskraft, samarbetspartners och underleverantörer finns samlat. Genom att inkubatorer och science parks är noder i innovationsekosystemen kan dessa användas för att koppla ihop ekosystem och marknader och därmed skapa bryggor för både små och stora företag. Detta ökar kritisk massa och marknadskontakt. Allt mer av storföretags innovation sker genom interaktion med små, snabbväxande innovativa företag. Alltså har inkubatorer och science parks en allt viktigare betydelse för Sveriges nyindustrialisering.

Vi föreslår att resurser tillsätts för att realisera den stora potential som finns i att i högre grad använda SISP-strukturen för att öka tillväxt, konkurrenskraft och jobb med högt kunskapsinnehåll.

Nedan presenterar vi våra förslag på åtgärder och satsningar. Vi bistår gärna med information och diskuterar utveckling och implementering av våra förslag.

Förslag baserat på inkubatorer

Nationellt inkubatorprogram

- Förstärk det nationella programmet för inkubation (VINNOVAs regeringsuppdrag). Öka den långsiktiga nationella medfinansieringen av inkubatorer och affärsutvecklingsinsatser i tillväxtorienterade inkubatorbolag till en total omfattning om minst 160 mkr/år.

Fortsätt den värdefulla nationella lärande-, utvärderings- och utvecklingsinsatsen kring inkubatorer, genomfört av inkubatorkollektivet genom VINNOVAs uppdrag till SISP.

- Komplettera ovan nämnda regeringsuppdraget att driva ett nationellt spetsprogram, med ett program för långsiktigt nyttjande av inkubatorer ur ett regionalt utvecklingsperspektiv, exempelvis regionala inkubatorer utanför storstadsområdena.

Distribution av marknadskompletterande finansiering

- Genomför de förslag som föreslås i *En fondstruktur för innovation och tillväxt* (SOU 2015:64), inklusive nyttjandet av de etablerade inkubatorerna som utmärkta distributionsfunktioner av marknadskompletterande finansiering.

Exportfrämjande

- Till inkubatorerna bör knytas nationella främjandeinsatser kring export och internationalisering.

Andra riktade insatser

- Inkubatorer skulle även kunna användas för riktade insatser för exempelvis genusperspektiv eller för integration av kvalificerade nyanlända.

Förslag baserat på science parks

Nationellt science park-program

- Initiera ett nationellt science park-program. Skapa en långsiktig nationell medfinansiering av science parks som möjliggör långsiktigt starka innovationsdrivande noder i regionala innovationssystem, om minst 175 mkr/år. Detta möjliggör än bättre attraktiva innovationsmiljöer, med förmåga att facilitera samverkan, innovationsprojekt, kluster, innovationsledning, exportfrämjande samt attraktionsarbete.

Kombinera den nationella medfinansieringen med en lärande-, utvärderings- och utvecklingsinsats för science parks. Detta skulle bidra till effektivare regionala

innovationssystem, mer nyttiggörande av forskningsresultat, mer innovationsbaserad näringslivsutveckling samt öka attraktivitet för innovation i Sverige.

Följ upp resultaten av science parkernas verksamhet och det statliga stödet på samma sätt som inkubatorerna, dvs. verksamheterna mäts och följs upp av en statlig myndighet. Science parks kan exempelvis mätas baserat på egna verksamhetsnära resultatmål, med uppföljningsparametrar kring näringslivets deltagande, samverkan och nyttiggörande av forskning, kring attraktionskraft, samt genom att exempelvis följa antalet arbetstillfällen (i Sverige, per regional/science park) i som ingår i globala värdekedjor respektive genom att följa värdeskapandet i Sverige som ingår i dessa värdekedjor.

Distribution av marknadskompletterande finansiering

- Genomför de förslag som föreslås i *En fondstruktur för innovation och tillväxt* (SOU 2015:64), inklusive nyttjande av Sveriges etablerade science parks som utmärkta distributionsfunktioner av marknadskompletterande finansiering.

Investeringsfrämjande och attraktion

- Till science parks bör knytas nationella främjandeinsatser kring export, investeringar och attraktion.

Förslag baserat på SISP-strukturen i sin helhet

Nationellt ianspråktagande av regional infrastruktur och utförarförmåga

- Öka myndigheters nationella program och utlysningars nyttjandegrad av SISP-strukturen. som regionalt förankrade utförare av samverkan, kommersialisering, kluster-verksamhet, innovationsledning, innovationsupphandling, EU-projekt, utveckling av tillväxtföretag samt export och attraktion. Gemensam bas och kritisk massa ger ett mer effektivt utförande, mer långsiktiga resultat samt synergieffekter.

Nyttja de attraktiva innovationsmiljöer som science parks ofta utgör för hävstång i smart specialisering och kluster-samverkan mellan olika regioner samt som en konkret del i Sveriges attraktionskraft.

Nationellt innovationsledningsprogram

- Initiera ett nationellt program som utnyttjar inkubatorer och science parks för marknadskompletterande innovationsledning samt facilitering av öppen innovations-projekt från näringsliv och offentlig sektor. Nyttja SISP-strukturen för att utveckla innovationssystemets innovationslednings-förmåga.

Med sin neutrala position samt kärnkompetens inom affärsutveckling och innovation är science parks och inkubatorer bäst lämpade att driva marknadskompletterande innovationsledningsprocesser, för att stödja både näringsliv och offentliga aktörer i innovationsfacilitering.

Nationell innovationsupphandling

- Initiera ett nationellt program för facilitering av offentlig innovationsupphandling. Utnyttja inkubatorer och science parks neutrala roll, nätverk inom akademi, näringsliv och kommuner, samt affärsutvecklingsprocesser för att realisera delar av den offentliga innovationsupphandlingen.

Genom SISP-strukturens nationella nätverk med nära samverkan kommuner, regionala offentliga aktörer och myndigheter kan samlade grepp tas för att hitta kritisk massa i behovsformulering, nå innovativa idéer samt realisera och utveckla leveransförmåga hos de innovativa lösningarna med hjälp av inkubatorers affärsutvecklingsprocesser, science parks innovationsledning samt tekniska test- och demonstrationsanläggningar i innovationsmiljöer, akademi och institut.

Idag har SISP ett liknande uppdrag från Energimyndigheten att driva en internationell innovationsupphandlingstävling kring energilagring. I denna tävling har flera kommuner engagerats och enats kring ett innovationsbaserat upphandlingsbehov.

Internationalisering av innovationssystemet

- Internationalisera Sveriges innovationsekosystem med SISP-strukturens innovationsmiljöer, företagsnätverk och stödprocesser genom att koppla detta till utländska ekosystem i prioriterade marknader. Utgå ifrån dagens globala nätverk av inkubatorer och science parks i respektive marknader och bygg baserat på detta bryggor där företagen enklare kan nå nya marknader, värdekedjor och ekosystem.

Koppla både attraktionsarbete respektive exportfrämjande insatser till svenska innovationsekosystemet, bland annat genom nyttjande av inkubatorer för exportfrämjande respektive science parks som landningsplatser för etableringar och kommersiella FoU-projekt.

Detta bör givetvis ske i nära samarbete med och utökade satsningar på Svenska Institutet och Business Sweden samt utveckla Sveriges ambassaders roll i internationaliseringsfrämjandet.

VINNOVA respektive Tillväxtverkets internationaliseringsinsatser är viktiga ur både system- och företagsperspektiv. Vi bedömer att dessa insatser kan skapa än större nytta om delar av dessa knyts närmare SISP-strukturen.

- Ge Business Sweden uppdrag och finansiering för att anpassa exportstödjande tjänster till nya, innovativa tillväxtföretag. Genomför delar av dessa insatser tillsammans med svenska inkubatorer och science parks, samt med motsvarande verksamheter i målmarknader när möjligt. Initiera exempelvis exportstöd genom en svensk inkubator där sedan företaget kan få fortsatt stöd, exempelvis marknadsintroduktion, av Business Sweden tillsammans med en utländsk inkubators affärsutvecklingsprocesser och nätverk på målmarknaden.

Genomför en samordnad nationell kraftsamling på vissa utvalda marknader, liknande våra nordiska grannländers satsningar i exempelvis Silicon Valley, Shanghai, Bangalore etc.,

- Basera de planerade regionala exportcentra i science parks som är naturliga plattformar för företagsutveckling och internationalisering. Science parks är också unika i innovationssystemet då de förutom systemfunktion med affärsutvecklingsprocesser och kluster också har fysisk miljö för företag, en mötes- och arbetsplats för individer från små och stora företag, akademi, investerare, civilsamhälle m.m..
- Paketera och marknadsför det svenska innovationsstödssystemet som attraktivt och tillgängligt för utländska forskare, studenter, företag, investerare och innovationsmiljöer.

Utnyttja inkubatorer, science parks, universitet och högskolors samt forskningsinstituts olika företagstjänster vid attraktion av etableringar, investeringar, kommersiell FoU samt kompetent arbetskraft.

Anpassa Business Swedens investeringsfrämjande till att i högre grad nyttja science parks och dess soft landing-tjänster som prioriterade landningsplatser för värdekedje-orienterade etableringar, dvs. där företag värderar insikt om och kontakt med värdekedjors uppbyggnad, behov, företagsstruktur etc..

Ge science parks särskilda uppgift att ta emot intresse från potentiella kunder och få avslut på, realisera, etableringar och investeringar. Denna uppgift vore en lämplig deluppgift i ett nationellt science park-program.

- Utveckla samarbetet mellan det svenska innovationsstödssystemet och Nordic Innovation. Ge svenskt uppdrag åt Nordic Innovation att nyttja SISP-strukturen, liksom motsvarigheterna i våra nordiska grannländer, för effektivare innovationsstöd, samlad nordisk attraktion samt stärkt export från Norden.
- Sjösätt det nationella skyltfönster till innovativa Sveriges erbjudande – projektnamn *Innovation* – som Svenska Institutet, RISE och SISP har utvecklat. Detta kan bli ett mycket centralt verktyg för Sveriges investeringsfrämjande.

Nyttja SISP som nationell intermediär

- Nyttja SISP som nationell intermediär till de regionala noderna i innovationssystemet, för kunskapsutveckling, kommunikationsinsatser, för utvärdering och utveckling.
- Nyttja SISP som en internationell nätverksnod till det globala nätverk av tusentals inkubatorer och science park i de flesta relevanta länder, inklusive de prioriterade marknaderna i tillväxtländer som Brasilien, Kina och Indien.

- Gör SISP till en permanent deltagare i Team Sweden och utnyttja vår struktur, kunskapsplattform samt framförallt räckvidd till företag, kluster, ekosystem och attraktiva innovationsmiljöer för både exportfrämjande och attraktionsarbete.

Övriga förslag

- *För att korta långa ledtider från forskning till kommersialisering bör särskilda, riktade satsningar på verifiering och affärsutvecklingsstöd via inkubatorer och science parks, ske inom inom life science-sektorn.*

Utmaningarna med en åldrande befolkning och kostnader inom vården måste utöver nya vårdbehandlingar även inkludera diagnostik och prevention inom life science.

- Utöka statliga satsningarna på forskningsinstituten inom RISE-koncernen. Den behovsmotiverade forskningen, test- och demonstrationsverksamheten är ett viktigt komplement till grundforskning och utbildning, samt är viktiga företagsnära tjänster i innovationssystemet.
- Stärk Patent- och registreringsverkets möjligheter att stödja satsningar på kunskap och affärsstrategisk hantering av immateriella tillgångar. I en kunskapsekonomi blir sådant värdeskapande allt viktigare.
- För att Sverige ska lyckas som kunskapsnation i framkant krävs en ökad samverkan mellan Utbildnings- och Näringsdepartementet. Fördjupa samarbete kring forsknings- och utbildningssatsningar, innovationsstödssystem, innovationsbaserad näringslivsutveckling samt för svensk export- respektive investeringsfrämjande (attraktionskraft).
- Nya tolkningar av EUs statsstödsregler riskerar att skapa stora begräsningar för det svenska offentligt finansierade innovationsstödssystemet. Vi uppfattar denna tolkning delvis gå stick i stäv med EUs intentioner i strategin *Innovation Union*. Läget är i det närmaste akut och vi föreslår att ansvarigt departement omgående utreder och vägleder svenska intressenter och aktörer i svenska innovationsstödssystemet om möjliga lösningar.
- Gör en översyn på hur det statliga respektive det regionalt etablerade innovationsstödsystemet bäst kan komplettera varandra, utifrån både samhällsutmaningar, trender och existerande och potentiella tillväxtföretags behov.

Gör en övergripande analys som delas av departement, myndigheter och regioner. Inkludera både storföretags behov – utifrån ett internationellt perspektiv – men också startups respektive SMFs behov.

Inkludera regionalt perspektiv samt verklig *smart specialisering* – utifrån vilka styrkeområden i akademi och näringsliv bör vilka marknadsområden prioriteras? Vilka målgrupper kan nås med ett attraktivt erbjudande?

Undvik suboptimering och nya insatser som konkurrerar med redan etablerade insatsformer.

Skapa förutsättningar för långsiktighet i prioriterade insatser.

Policyutveckling kring inkubatorer och science parks

Vi noterar att det under de senaste åren utvecklats ett betydande intresse och starkt stöd för inkubatorer och science parks, både från akademi, lokal och regional offentlig sektor samt från företagsorganisationer. Liknande utveckling ses internationellt. Vi tror att förklaringen till detta breda stöd är att dessa intressenter helt enkelt ser vilket konkret värde inkubatorer och science parks bidrar till – för samverkan, kommersialisering, regional attraktionskraft m.m.

Teknikföretagen

Teknikföretagen beskriver i sitt *Näringspolitiska program 2015* att svenska teknikföretag står för en tredjedel av de resurser som läggs på forskning och utveckling i Sverige. Vidare skriver de att: *Innovationsinfrastruktur runt högskolor och universitet som innovationskontor, inkubatorer samt science parks är viktiga för att kunna kommersialisera forskningsresultaten. Staten bör öka resurserna till starka innovationsmiljöer med en kritisk massa av kunskap, företag, marknadskontakter, öppna demonstratorer och affärsutvecklingsstöd.*¹

Regioners syn i IVA-projekt

I slutrapporten från IVAs projekt *Innovationskraft Sverige*² konstateras att inkubatorer och science parks är centrala och viktiga aktörer, ofta prioriterade av regionalt tillväxtansvariga, lärosäten och lokala företagsnätverk.

Företagarna

2013 gjorde organisationen *Företagarna* en undersökning³ bland sina medlemsföretag där över tusen Vd:ar och delägare tillfrågades om hur de såg på nyttan och behovet av innovativa miljöer för sin verksamhet. Resultatet, som skall ses utifrån det faktum att SISP och Företagarna tills den tidpunkten inte haft något samarbete, visar ett tydligt intresse för inkubatorer och science parks, inte minst som en kontaktpunkt till akademi och institut:

¹ <http://www.teknikforetagen.se/globalassets/i-debatten/publikationer/naringspolitik/naringspolitiskt-program-2015-webbversion.pdf>

² <http://iva.se/innovationskraft>

³ <http://www.foretagarna.se/Opinion/Nyhetsarkiv/2013/Maj/SISP-nytt-branschforbund-hos-Foretagarna/>

- Nästan 45 procent var intresserade eller mycket intresserade av att utnyttja en science park som kontaktpunkt till akademi, forskningsinstitut eller test- och demomiljöer för sin affärsutveckling.
- Nästan 40 procent var intresserade eller mycket intresserade av tillgång till test- och demomiljöer.
- Var femte hade varit i kontakt med en inkubator och/eller science park.
- Nästan en tredjedel har en idé inom sin nuvarande verksamhet som skulle kunna knoppas av till ett nytt företag.
- Nästan hälften är intresserade av att nyttja en inkubators affärsutvecklingsprocess som stöd för att utnyttja ett sådant avknopningsföretag.

EU-kommissionen

I en rapport 2013 publicerade EU-kommissionen (DG Regional and Urban Policy) en rapport om Europas närmare 400 science parks. I förordet skrev Johannes Hahn, European Commissioner for Regional and Urban Policy, att: *Science and Technological Parks play a significant role in knowledge and technology transfer into the market. There are more than 365 such Parks across the EU today, employing 750,000 people, with a total capital investment reaching almost €12 billion. They contribute to regional economic development and facilitate the emergence of new technology-based companies.*

I rapporten konstaterades också att science parks funktion och resultat naturligt varierar, men att Sverige och ett nationellt utvecklingsprojekt som SISP driver med stöd av VINNOVA lyftes fram som ett av tre goda exempel.

USAs innovationsplan gott exempel

Sannolikt kan Sveriges innovationspolitik inspireras av USA. Världens främsta marknadsekonomi satsar mycket på forskning, innovation, innovationsupphandling, kommersialisering av forskning och regionala innovationsekosystem, inte minst med statlig finansiering av regionala hubbar såsom inkubatorer, kluster och science parks. Nyligen presenterade president Obama en ny innovationsplan för USA - *Strategy for American Innovation*⁴. Där presenteras en rad satsningar kring grundforskning, stimulans av ett innovativt näringsliv, effektiv offentlig sektor m.m. USA har flera program där staten, inte minst nära och genom forskningsfinansieringarna, stödjer kommersialisering av forskningsresultat i form av nya bolag, har krav på forskningsfinansiärerna att ha konkreta kommersialiseringsmål m.m.

Tillväxtmarknader

I många andra länder är också inkubatorer och science parks prioriterade insatser, exempelvis är Brasilien, Kina och Indien⁵⁶⁷. Det innebär att det finns bra motsvarighet till

⁴ https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/strategy_for_american_innovation_october_2015.pdf

⁵ <http://www.iasp.ws/by-country>

⁶ <http://www.nbia.org/resources/directories/international-incubator-associations-organizations>

⁷ <http://www.spica-directory.net/countries/>

SISP-strukturen i innovationssystemen i målmarknader, som kan användas för att främja svensk export respektive svensk attraktionskraft.

SISP ser fram emot att delta i kommande arbete kring analys, diskussion, konkretisering samt planering av insatser enligt utredningens förslag.

Stockholm 2 november 2015

SISP genom
Magnus Lundin, vd Swedish Incubators & Science Parks

Kontaktuppgifter

Magnus Lundin, VD
magnus.lundin@sisp.se

Christian Berger, Ordförande
christian.berger@lead.se

Swedish Incubators & Science Parks
Mäster Samuelsgatan 60, plan 9
11121 Stockholm

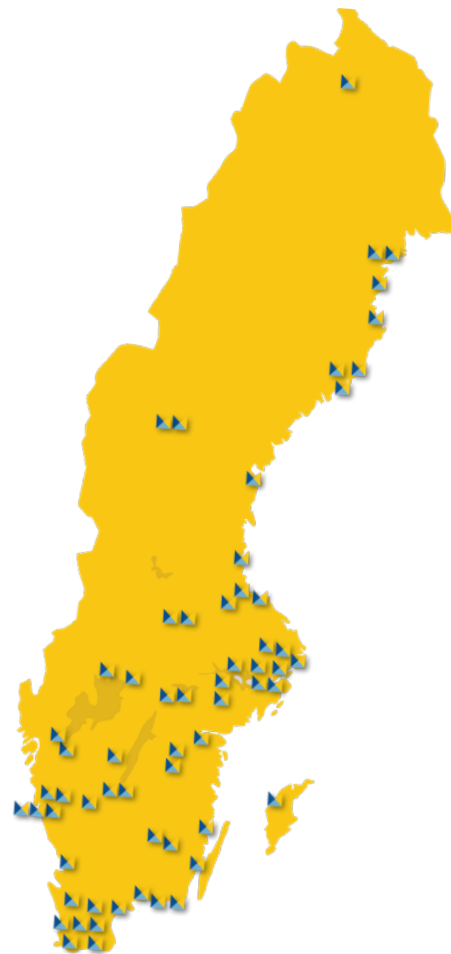

Bilaga 1. SISP-strukturen – regional bas för nationell spets

1.1 Swedish Incubators & Science Parks

Swedish Incubators & Science Parks (SISP) är en ideell medlemsförening som företräder ett heltäckande nationellt nätverk av 31 science parks (forsknings-/teknikparker) och 43 företagsinkubatorer. Dessa högskolenära innovationsmiljöer är plattformar för samverkan och nyttiggörande. Här erbjuds både forskare och studenter, liksom entreprenörer och kunskapsintensiva, tillväxtorienterade företag affärsutvecklingsstöd, innovationsprojekt, kluster och nätverk till finansiering. Sedan 30 år har tusentals kunskapsintensiva företag utvecklas här och idag finns ungefär 5000 företag i SISP-medlemmarnas miljöer. Senaste tio åren har inkubatorerna möjliggjort för 4500 entreprenörer att snabbare starta nya innovativa tillväxtföretag, av vilka totalt hela 80 % fortfarande är aktiva. Detta utgör en betydande del av lärosätens output i form av samverkan, kommersialisering samt bidrag till tillväxt och jobbskapande.

Vidare driver SISPs medlemmar flera av Sveriges affärsängelnätverk och ett 15-tal lokalt och regionalt verksamma såddkapitalfonder.

1.2 Inkubatorer

Sveriges drygt 40 etablerade inkubatorer utgör en avgörande kärnprocess i Sveriges innovationssystem och utgör det tydligaste verktyget för att nyttiggöra forskning i form av nya företag. Idag utvärderar inkubatorerna ungefär 4500 affärsidéer och antar cirka 400 affärsprojekt årligen. Närmare 800 tillväxtorienterade företag utvecklas just nu i inkubatorerna. Av alla företag som varit med i en svensk inkubator de senaste tio åren är hela 80 % fortfarande är aktiva.

För mer nyttiggörande av forskning - fler investeringsbara företag med verifierad teknologi, affärsmodell respektive marknadspotential - spelar det nationella systemet av företagsinkubatorer en avgörande roll. Här får innovatörer och entreprenörer under hög kravställd professionell stöd, utbildning och verktyg för att snabbare kunna utveckla morgondagens tillväxtföretag. Detta system för att omvandla forskningsresultat och innovationer till växande företag kräver dels driftsfinansiering till inkubatorerna, dels möjligheter till finansiering till företagen. Samhällets mål och mätparametrar är tydliga: konkret internationell tillväxt, omsättning, arbetstillfällen samt attraherat privat kapital. Statens satsning på inkubatorer genom VINNOVAs nationella program för inkubation är här en utmärkt modell, med medfinansiering av verksamhet, stöd för verksamhetsutveckling samt tydlig mätning och uppföljning. Jämte detta vi ser också tydlig nationell potential i att

nyttja inkubatorer i bredare mening, exempelvis för regional utveckling, respektive för insatser kring genus och integration av kvalificerad arbetskraft.

INKUBATORER

Ovanstående figur visar delarna i en generell inkubator-verksamhet.

1.3 Science parks

Sveriges 30-tal science parks är regionalt triple helix-förankrade aktörer som erbjuder kunskapsintensiva och växande företag innovationsmiljöer, rådgivning, nätverk i akademi och näringsliv, kluster-, projekt- och attraktionsprocesser. Oftast är den svenska science parken en del av lärosätets kunskapstriangel men också prioriterade nod och utvecklingsplattform i regionala innovationssystem, exempelvis som projektägare för strategiska utvecklingsprojekt, internationaliseringsarbete samt kluster och smart specialisering.

Science parks kompletterar inkubatorerna genom att erbjuda regionala innovationsmiljöer med stimulans och nätverk för fortsatt tillväxt. En viktig gemensam nämnare är fokus på kunskapsintensiva tillväxtföretag, dvs. den typ av företag anses viktiga för att utveckla ett lands konkurrenskraft och forskning visar också att de står för en stor del av tillkomsten av arbetstillfällen, särskilt kunskapsintensiva. Science parken utgör en tydlig plattform och kontaktyta för lärosätets samverkan med omgivande samhället, särskilt små och stora företag, men också för uppfinnare, entreprenörer, investerare samt kompetent arbetskraft.

Den geografiska och verksamhetsmässiga närheten till universitet och lärosäten kombinerat med fysisk mötesplats, stora företagsnätverk samt affärsutvecklingsprocesser gör science parken till en unik del av svenska innovationssystemet – samt en utmärkt utförarplattform för statliga satsningar såsom finansieringsprodukter, samverkan och internationaliseringsåtgärder.

SCIENCE PARK

Ovanstående figur summerar en generell science park-verksamhet.

4.3 Regionala såddkapitalfonder

Inkubatorerna och science parks närhet och samverkan med en betydande del av Sveriges nya tillväxtbolag är en utmärkt struktur för statligt stöd. Bland annat skulle dagens inkubatornära såddfonder – som är lokalt förankrade samverkansfunktioner mellan privat kapital och offentligt stöttade innovationsmiljöer – kunna utgöra en effektiv struktur för den fond-i-fond-lösningar med statligt kapital. Dessa fonder är företagsnära och regionalt förankrade vilket möjliggör en kostnadseffektiv investering av statligt kapital – som då växlas upp med privat såddkapital.

Åren 2012-2014 drev SISP med stöd av Tillväxtverket ett viktigt, nationellt utvecklingsprogram – *Svensk Tillväxtsådd* - med fokus att utveckla dessa regionala såddfonder. Resultatet var mycket framgångsrikt. Målet under projektperioden var att det skulle startas eller re-finansierades tio såddfonds-initiativ och utfallet blev hela 14 stycken (inklusive ett organiserat affärsängelnätverk med liknande upplägg).

Idag finns ett 15-tal sådana regionala såddfonder i olika faser, drivna av en inkubator eller science park, separerat från den direkta affärsutvecklingen i inkubatorn för att skapa sunda investeringsbeslut. Investeringsbeslut sker i separata styrelser eller investeringskommittéer. Kapitalet i såddfonderna kommer huvudsakligen från privata investerare, affärsänglar och regionala företag. Organisatoriskt är dessa såddfonder oftast vanliga aktiebolag, med affärsidé att investera i nya innovativa tillväxtbolag. Driftskostnaden av fonderna täcks ofta av offentligt regionalt projekt- och driftsstöd.

Drivkraften att investera för privatpersoner och investerare är ofta möjligheten att sprida risk och att få insyn i fler företag för att sedan kunna göra följdinvesteringar med högre avkastning.

Bilaga 2. SISPs kommentarer på finansieringsutredningen

I denna bilaga kommenterar vi de förslag i den utmärkta utredningen *En fondstruktur för innovation och tillväxt* (SOU 2015:64) som berör våra medlemmars verksamhet och där vi har särskild insikt i frågeställningarna. Vi hänvisar till avsnitt i utredningen där förslag nämns när tillämpligt.

- Precis som utredningen föreslår är det viktigt att mer av *statlig finansiering riktas till tidiga faser*, liksom att, som är förslagets utgångspunkt, *statens insatser i högre grad utnyttjar regionala innovationsstödssystemet*. Att insatser också görs i senare faser är fortsatt viktigt. Särskilt i expansionsfaser och med ansatsen att; ju senare fas desto större engagemang från marknaden. (Avsnitt 3, 5.)
- SISP välkomnar den övergripande inriktning som presenteras i förslaget, d.v.s. att allt *statligt kapital bör vara marknadskompletterade* och att de statliga insatserna helst bör ske tillsammans med privat kapital genom saminvesteringar i privata fonder. *Asymmetrisk riskfördelning är sannolikt avgörande* för att kunna attrahera privata investerare att investera 200 -400 MSEK i sådana fonder i tidiga skeden. Av de i utredningen tre föreslagna alternativen till sådana incitament förordar vi därför en kombination av begränsade avkastningskrav på statens investeringsdel och att staten eventuellt tar en proportionellt större del av förvaltningskostnaden. (Avsnitt 3, 5.4)
- En av utredningens viktigaste förslag är att verifieringsbidrag bör kanaliseras via inkubatorer. Det kommer skapa stor effektivitet i distribution och träffsäkerhet. SISP välkomnar detta varmt. Dock finns *anledning att överväga en viss höjning av beloppen* för att bättre möta de nya innovativa och tillväxtorienterade företagens behov. (Avsnitt 5.9)
- Likaså bedömer vi förslaget att Mikrofonden bör saminvestera i regionala såddfonder/tillväxtkassor som mycket välgrundat. Här vill vi särskilt lyfta fram kompetensen hos de 15-tal regionala såddfonder som idag, tillsammans med affärsänglar och investerare, drivs av inkubatorer och science parks. Vi noterar också att vissa inkubatorer och holdingbolag som driver inkubationsverksamhet har ägardirektiv att investera egna investeringsmedel, vilket också bör utgöra en plattform för statlig distribution. (Avsnitt 5.2)
- Det är viktigt att *statlig finansiering fördelar sig över bidrag, lån och ägarkapital*. Bland annat för entreprenörers drivkraft samt för att tydliggöra och i vissa fall begränsa statens roll som aktiv ägare. (Avsnitt 3.6)
- Det är också ett mycket bra förslag att Almi bör kvalificera lokala organisationer behandling och beredning av innovationslån, mikrolån samt investeringar i preseed-fas. Här är *inkubatorer, science parks och till dem närstående såddfonder* de mest lämpliga partners för detta samarbete, inklusive inkubatornära såddfonder för preseed-investeringar. Som utredningen noterar har även holdingbolagen motsvarande roll

för affärsidéer med ursprung i lärosätena. Vi bedömer att det skulle ge stor effektivitetshöjning och leda till fördjupade samarbete. (Avsnitt 5.9)

- Då science parks idag ofta är väletablerade noder i regionala innovationssystem över hela Sverige bör även science parks ges kapacitet att förmedla verifieringsbidrag respektive hantera och bereda låneprodukter. (Avsnitt 5.9)
- Vi välkomnar utredningens förslag att *fond inrättas för demonstrationsanläggningar*. Dessa blir en viktig systemkomponent för utveckling av produkter och produktionsprocesser. Vi ser här stora samordningsmöjligheter med RISE-institutens och lärosätenas test- och demonstrationsanläggningar. Här vill vi också se en anslutning mellan det innovationsekosystem som SISPs medlemmar utgör till demonstrationsanläggningarna, i syfte att utnyttja science parks nätverk inom näringsliv och akademi, klusterprocesser, platsmarknadsföring samt inte minst inkubatorernas affärsutvecklingsprocesser för stimulans och utveckling av nya skalbara affärsidéer. Vi ser ett behov av att utveckla demonstrationsanläggningarnas affärs- och finansieringsmodell. (Avsnitt 5.6)
- I princip är det endast på en punkt vi inte delar utredarens analys och det rör omfattningen av det *nationella programmet för inkubation*. Det är betydligt fler än ett tiotal inkubatorer som har kritisk massa och kvalité som motiverar statligt driftsbidrag, idag har 25 inkubatorer sådant statligt driftsstöd för att medfinansiera inkubatorns nationella tillväxtroll. I SISPs aktuella utvecklingsarbete med införande av excellenskriterium inom ramen för statliga programmet för inkubation gör vi bedömningen att drygt 30 inkubatorer idag har motsvarande hög nivå som efterfrågas i befintligt program.

Därutöver har nära nog alla SISPs 43 medlemsinkubatorer så pass bra verksamhet att de generellt motiverar statligt stöd för genereras samhällsnytta, exempelvis för roll i regional utveckling. Därutöver är det idag en trend att starka inkubatorer distribuerar sin affärsutvecklingsprocess till andra platser och system, vilket därmed motiverar statligt stöd till fler platser även om det är samma utförarorganisation. Sammanfattningsvis ser vi en hög marginalnytta och konkret potential, bland annat i befintligt idéflöde, och rekommenderar att statens medfinansiering av inkubatorers affärsutvecklingsprocesser dubblas. (Avsnitt 5.9)

- Vi instämmer i att life science-sektorns särskilda förutsättningar motiverar mer stöd. Hänsyn bör tas till de förslag som lämnats av SISPs åtta life science inkubatorer. (Avsnitt 5.2)
- Vi föreslår att *bidrags- och låneprodukter riktas till företagsprojekt av karaktär öppen innovation*. Denna form av innovation tillsammans med social innovation och samverkan bedömer vi bli allt viktigare och statlig finansiering bör stödja denna internationellt vedertagna trend.

- Vi föreslår att *bidrags- och låneprodukter riktas till företagsprojekt med behov av avancerad utveckling, teknisk verifiering och testning*. Många företag har behov av att använda denna typ av tjänster, liksom ökande inslag av makerspaces, rapid prototyping etc., för utveckling av avancerande innovation och för att skala upp produktion, och kan stimuleras att nyttja tjänster exempelvis från forskningsinstitut och test- och demonstrationsmiljöer.
- Vi föreslår att ett *program för lärande och utveckling kring såddinvesteringar inrättas*, liknande det uppdrag som SISP idag driver inom VINNOVAs nationella program för inkubation. Detta för generera och sprida kunskap och höja effektivitet.

Slutligen vill vi göra ytterligare tre kommentarer:

- Att införa ett *statligt garantisystem* i syfte att stödja bankernas utlåning till små företag. Det ligger utanför vårt direkta expertområde men det förefaller som ett bra förslag, i linje med bland annat EUs innovationsstrategier. (Avsnitt 5.5)
- Utan att bedöma hur finansieringen av utredningens viktiga förslag bör ske, så noterar vi att Inlandsinnovation nu vitaliserat riskkapitalinvesteringar i sitt område samt täcker ett viktigt glapp i fasen 5-15 Mkr i investeringar. (Avsnitt 5.7)
- SISP brukar inte kommentera enskilda skatter, men vill här ändå konstatera att investeraravdraget, personaloptioner samt 3:12-reglerna starkt påverkar förutsättningarna för nya innovativa tillväxtföretag i Sverige. Följaktligen emotser vi diskussion och utredningar om dessa. (Avsnitt 5.10)

Bilaga 3. Generella begränsningar för tillväxt

Mot ovanstående bakgrund kan SISP utifrån våra medlemmars roll i regionala innovationssystem och nationella överblick göra en samlad bedömning kring innovation och tillväxtpotential. Där ser vi idag en stor potential men också ett antal generella begränsningar;

- det råder generell brist på riskvillig finansiering till nya innovativa tillväxtföretag – både mängd tillgängliga medel respektive fördelningsstruktur, i tidiga liksom i senare faser. Life science i allmänhet och i synnerhet läkemedelsutvecklingsprojekt har i omfattning extra stora behov,
- det råder generell brist av kompetent arbetskraft till de tillväxtorienterade företagen - kompetensinriktning respektive geografisk tillgänglighet. I storstäderna förefaller också bostadssituationen vara klart begränsande för möjligheten att attrahera internationellt intressant arbetskraft,
- det råder viss brist på verksamhetsfinansiering för att driva inkubatorernas viktiga marknadskompletterande affärsutveckling, respektive science parks innovations-, kluster och attraktionsprocesser i de regionala innovationsmiljöerna,
- det svenska innovationsekosystemet inte är tillräckligt väl internationellt uppkopplat. Exportfrämjande av nya innovationsbolag bör utökas samt tydligare kopplas till de regionala innovationsprocesserna. Det bör tas ett nationellt samlat krafttag för att koppla attraktion av investeringar och etableringar till de regionala innovationsmiljöerna som utgör naturliga landningsplatser.

Dessa utmaningar är enligt vår bedömning de främsta hinder för en mer kraftfull tillväxt i Sverige baserat på nya innovativa tillväxtbolag. Vi föreslår lösningar adresserade att svara på dessa utmaningar, dels genom SISPs förslag i aktuellt underlag till propositionsarbetet, dels genom kommentarerna i bilagan kring utredningen *"En fondstruktur för innovation och tillväxt"*.

Bilaga 4. Övriga punkter

Life Science-sektorn

Life science – livsvetenskaper – är ett svenskt styrkeområde. Samtidigt gäller särskilda förutsättningar för nyttiggörande och samverkan, såsom långa utvecklings- och verifieringsprocesser. Detta ställer särskilda krav på långsiktig finansiering för både forskning men också verifiering och kommersialisering. Sverige har idag åtta inkubatorer med life science-inriktning som på ett effektivt och uppskattat sätt stödjer kommersialisering av forskning. I en rapport 2015⁸ framhöll de att trots att Sverige är ett av de länder som satsar mest pengar per capita på medicinsk forskning så är tillväxten av nya behandlingar och medicintekniska produkter förhållandevis låg. I rapporten framhöll de också den omedelbara potentialen i att använda life science-inkubatorerna mer för verifiering och kommersialisering.

Vidare finns idag hälften av de läkemedelsutvecklande företagen i Sverige i en science park. Vi ser med det stor potential i att satsa mer på Sveriges life science-inriktade inkubatorer och science parks som plattformar för att snabba upp utveckling och ökad attraktion.

EUs statsstödsregler

Nya tolkningar av EUs statsstödsregler riskerar att skapa stora begränsningar för det offentligt finansierade innovationsstödssystemet. Vi uppfattar denna tolkning delvis gå stick i stäv med EUs intentioner i strategin *Innovation Union* och emot rådande praxis i Sverige, särskilt på lokalt och regionalt plan. Självklart skall lag följas men situationen förefalla vara högst oklar och konsekvenserna kan vara mycket allvarliga om praxis ändras utan genomgående analys av förutsättningarna respektive konsekvens- och riskanalys.

Läget är i det närmaste akut och ansvarigt departement måste omgående utreda och vägleda svenska intressenter och aktörer i svenska innovationsstödssystemet.

Samordningsbehov i Sveriges innovationsstödssystem

I den allt snabbare förändringstakten, driven inte minst av globalisering och digitalisering, har innovationsstödssystemet en viktig roll i att skapa förutsättningar för, stimulera, stödja och attrahera innovation, idéer, finansiering samt inte minst individer med ambition och genomförandekraft.

Sveriges innovationsstödssystem är idag dock fragmenterat och något trubbigt när det gäller relevans till förändrade förutsättningar och behov hos näringsliv och individer. Den globala medvetenheten och konkurrensen om idéer, resurser och kompetens är mycket hög.

Sverige måste kraftsamla kring analys och prioriterade insatser, där hänsyn tas till globalisering, digitalisering, öppen innovation, regionala och branschmässiga

---

⁸ <http://www.sisp.se/nyheter/2015/sveriges-life-science-inkubatorer-pekara-pa-potential-och-forslag>

förutsättningar samt inte minst till det som ännu finns – nya företag som skulle kunna startas, nysatsningar, avknoppningar eller förvärv som skulle kunna göras av etablerade företag, nya samverkansinitiativ som skulle kunna skapas.

Idag är mycket av de statliga insatserna relativt kortsiktig och i hög grad inriktat på projekt. Givetvis finns i tiden tillfälliga behov av att testa nya insatserformer etc., men statens stöd skulle också kunna skapa större nytta genom att ge förutsättningar till att driva mer långsiktigt hållbara insatser.

Idag sker dessutom viss suboptimering i statliga insatser, exempelvis mellan direkt statliga intressen och regionalt etablerade insatserformer. I år har flera inkubatorer – som oftast är etablerade, har en god organisatorisk genomförandeförmåga samt befintligt flöde av affärsidéer - fått se sitt statliga stöd till verksamhetsdrift neddraget eller helt borttaget. Detta samtidigt som det tagits nya initiativ i andra statliga verksamheter att starta upp närliggande verksamheter med liknande insatser emot liknande målgrupper. Då dessa insatser är nya så har personal behövts rekryteras för genomförande, utveckla verksamhet samt driva marknadsföring för att attrahera affärsidéer – samtidigt som inkubatorer som redan har allt det på plats alltså varit tvungna att skala ned sina befintliga verksamheter pga. minskad statlig finansiering.

Sveriges deltagande i EU-program

Inkubatorer och science park är idag betydande och effektiva utförare av EU-strukturfondprojekt i Sverige. Ofta är de också regionalt prioriterade som projektplattformar med kontinuerliga uppdrag som innovationsmiljöer, affärsutvecklingsprocesser, branschinsatser samt för internationalisering. För ett ökat och än mer effektivt svenskt deltagande föreslår vi att dels tillgänglig medfinansiering för projektägare och projektdeltagare ökas, dels att en nationell lärandeplattform initieras baserad på SISP-strukturens unika förutsättningar.

Samverkan innovationskontor, inkubatorer och science parks

Innovationskontoren vid de svensk lärosäten har givits en särskild uppgift att bl.a. öka nyttiggörande av forskning. En ökad samverkan mellan innovationskontoren och inkubatorer och science park skulle sannolikt öka effektivitet i attraktionsarbete, attitydpåverkan, kommersialisering av forskning samt samverkan med näringslivet i stort.

Bilaga 5. Innovativa tillväxtföretag skapar jobb med behöver finansiellt stöd

Innovativa tillväxtföretag anses viktiga för att utveckla ett lands konkurrenskraft och det är vedertaget att de står för förnyelse och en stor del av tillkomsten av arbetstillfällen, särskilt kunskapsintensiva.

Nya företag med stor tillväxtpotential har ofta en lång och kapitalkrävande startsträcka. Kompetenta team behöver formas. Teknik utvecklas till marknadsanpassade produkter. Internationell försäljning skalas upp. Ofta börjar dessa företags resa med riskvillig finansiering från det offentligt bekostade innovationssystemet – en logisk komplettering av marknaden och samhällsmässig investering i konkurrenskraftiga arbeten. Detta är ett faktum och etablerat fokusområde internationellt.

Sälj och kundintäkter är den enda långsiktigt hållbara finansieringen och i samband med förändringar av statliga systemet för marknadskompletterande finansiering vill vi understryka vikten av offentlig, marknadskompletterande finansiering – både bidrag, ”mjuka” lån (villkorade av framgång) samt ägarkapital. Entreprenörers drivkraft bygger på incitament vilket ofta bygger på storlek av ägarandel. Så även om det kan vara avgörande med statligt ägarkapital för ett företags utveckling så vinner ingen på att staten bidrar till en för tidig utspädning av ägarandel, utan det är sannolikt mer samhällsnytta med bidrag och lån för att på så sätt bygga upp visst värde i bolaget innan för stor ägarkapital säljs i samband med kapitalanskaffning. Vidare bör statens direkta roll som aktiv ägare begränsas.

Regeringen har i sin målsättning om Europas lägsta arbetslöshet bland annat framhållit inkubatorer och innovationsupphandling som viktiga verktyg. Närings- och Innovationsminister Mikael Damberg (S) har vid flera tillfällen pekat på innovativa tillväxtbolag som jobbskapare, samt marknadskompletterande riskkapital tillsammans med inkubatorer och science parks roll för att stimulera denna utveckling.

Bilaga 6. Potential till fler växande internationella tillväxtföretag

Utifrån det nätverk av innovationsmiljöer och aktörer som SISP representerar gör vi en samlad bedömning att det går att öka antalet nya tillväxtföretag som utvecklas i baserat på forskning. För att kunna uppnå denna samhällsnytta krävs det både medfinansiering av inkubatorer och science parks drift liksom marknadskompletterande finansiering till företagen.

Möjlig uppskalning av svensk inkubation

SISP gör bedömningen att med mer medel allokerat till inkubatorernas drift och inkubatorföretagens utveckling skulle sannolikt antalet tillväxtföretag som utvecklas med stöd av inkubatorerna kunna öka kraftigt – vi gör bedömningen att med 160 Mkr i årlig statlig medfinansiering skulle inkubatorerna på tre års sikt kunna dubbla antalet utvecklade företag som framgångsrikt lämnar inkubatorerna! Givetvis är inte antalet nya företag det viktigaste utan snarare hur utveckling och tillväxt ser ut för de företag som utvecklas med inkubatorerna. Vi vet att det finns både idéflöde och utvecklingskapacitet för denna uppskalning.

Vår bedömning är att även med ökat antal antagna projekt och företag kan andelen idéer med stor tillväxtpotential bibehållas. 2014 gjorde dåvarande programledning för nationella inkubatorprogrammet bedömningen att cirka 50 – 70 % av dagens inkubatorföretag är av denna typ. Senaste tio åren har inkubatorerna möjliggjort för 4500 entreprenörer att snabbare starta nya innovativa tillväxtföretag och på det sättet starkt bidragit till utveckling av både företag och entreprenöriella individer.

Denna uppskattning gör vi baserat på befintligt idéflöde samt i potentialen att genom mer inflödesaktiviteter för fler idéer från akademi, forskningsinstitut, strategiska innovationsområden, offentliga sektorn samt inte minst privata företag. Även attraktion av utländska affärsidéer är en god potential. Vår bedömning är att denna investering i affärsutvecklingsstöd för fler växande företag årligen skulle uppgå till ungefär 80 Mkr ytterligare, alltså en total statlig medfinansiering om cirka 160 Mkr.

En viktig möjlighet är integration av det forskningsnära innovationssystemet. Hur kan innovationskontor, holdingbolag, inkubatorer och science parks integreras bättre?

Därutöver är potentialen stor i att använda inkubatorerna bredare, dvs. jämte fokus på nya tillväxtföretag också utnyttja inkubatorernas expertkunskap i utveckling av innovationsbaserade företag ur ett regionalt perspektiv, för öppen innovation i befintliga företag, för innovationsupphandling samt som kommersialiseringsmotorer i kluster, innovationsprogram och institut. Marginalnyttan av statliga satsningar på de mindre respektive regionalt fokuserade inkubatorerna kan ofta bli mycket hög.

Stor investeringspotential i inkubatorföretagen

Nya innovativa tillväxtorienterade företag såsom inkubatorföretag behöver ofta extern finansiering fram till positivt kassaflöde baserat på försäljning. Här har samhället en viktig roll att komplettera marknaden med bidrag, villkorlån, lån och ägarkapital.

År 2013 genomförde Almi Inkubation i samarbete med inkubatorerna en omfattande undersökning om de befintliga inkubatorbolagens uppskattade kapitalbehov. Det totala uppskattade behovet uppgick då till cirka 1,5 miljard kronor. Samma år attraherade närmare 200 inkubatorföretag cirka 500 Mkr i extern finansiering. Endast en tredjedel av behovet kunde mötas, vilket enligt vår bedömning huvudsakligen beror på att tillgänglig riskvillig finansiering var och är alldeles för liten. Detta emot bakgrund att inkubatorerna per definition har attraherat och kvalificerat en betydande del av Sveriges mest lovande start ups, så sannolikt skulle samhällsnyttan vara stor i att satsa här.

Dessa marknadskompletterande insatser, såddfinansiering, i tidiga faser av lovande företags utveckling är pengar som gör stor skillnad och i princip alltid går direkt till tillväxtorienterade insatser. Företagen i fråga är ofta utvalda och stöttade baserat på deras potential. Detta är alltså en insatsform där skattemedel sannolikt snabbt kan skapa tillväxt och nya jobb.

Generell investeringspotential

Som en kommentar på generella förutsättningarna och behovet av marknadskompletterande finansiering så vill vi framhålla att SISP instämmer i Riksrevisionens slutsatser att riskkapitalsystemet idag är svåröverskådligt och att de marknadskompletterande insatserna från staten i högre grad bör styras mot tidiga investeringsfaser där privata aktörer inte verkar i tillräcklig utsträckning (*Statens insatser för riskkapitalförsörjning – i senaste laget* (RiR 2014:1).

Bilaga 7. SISPs strategiska samverkan

SISP har en givande samverkan med en rad nyckelaktörer i innovationssystemet såsom branschorganisationer, universitet och högskolor, företagsorganisationer, fackförbund, regionala intressenter, myndigheter med flera. Här nämns VINNOVA, ALMI, IVA, RISE respektive FUHS som exempel relevanta till aktuellt remissvar;

- VINNOVA är som Sveriges innovationsmyndighet givetvis helt central, dels för analys och kunskapsspridning, för finansiering av behovsmotiverad forskning samt utveckling av innovationssystemet. SISP har sedan flera år en mycket bra dialog med VINNOVA och driver bland annat med deras medfinansiering sedan 2012 ett mycket uppskattat utvecklingsprojekt där Sveriges science parks utvecklas som högskolenära, innovationsdrivande noder i regionala innovationssystem.

Vidare är VINNOVAs nationella program för inkubation avgörande för drift och utveckling av Sveriges inkubatorer. Programmet har funnits i olika former i ungefär tio år och bidragit till att Sverige anses ha bland världens ledande inkubatorer. Sedan 2015 har också SISPs VINNOVAs uppdrag att driva lärandedelen i nationella programmet för inkubation, dvs. utveckla strukturkapital och kunskap om inkubation och inkubatorledning respektive att utveckla inkubatorledarna och affärscoachernas yrkesprofession. Denna uppgift har blivit lyckad och uppskattad.

- ALMIs finansieringsprodukter är mycket viktiga för företagen i SISP-medlemmarnas miljöer och SISP har en bra utvecklingsorienterad dialog med koncernledningen. Exempelvis driver SISP och ALMI gemensamt en utvecklingsgrupp bestående av respektive Vd:ar från fyra svenska regioner.
- Med Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) har SISP sedan flera år en aktiv dialog, inte minst genom IVAs projekt för utveckling av regionala och nationell innovationsstrategier samt nu för svensk attraktionskraft. Vi vill också framhålla IVAs insatser för regional utveckling, attraktion samt frågor kring företagsfinansiering.
- RISE-institutet med tillämpad forskning, teknisk verifiering, testning och demonstratorer står för ett mycket viktigt erbjudande, vilket tillsammans med inkubatorers unika affärsutvecklingsprocesser av nya innovativa tillväxtföretag, och science parks fysiska innovationsmiljöer, kluster och smart specialisering samt innovationsledning och innovationsprojektsfacilitering, utgör en central del i det marknadsnära innovationssystemet. Självklart är lärosätena med grundforskning och utbildning en helt avgörande basförutsättning för kunskapsbaserad innovation.

Med RISE har SISP en löpande strategisk dialog och har senaste året bland annat drivit en workshopserie i syfte att utveckla samarbete för medarbetare och ledare från institut, inkubatorer och science parks. Ett annat central område för potentiell samverkan är internationalisering där erbjudandena från institut, inkubatorer och

science parks är centrala delar i Sveriges internationella erbjudande till företag, investerare, utvecklingsavdelningar m.m. Här föreslår Svenska Institutet, RISE och SISP tillsammans ett aktivt nationellt skyltfönster till innovativa Sverige – arbetsnamn *Innovation*.

Ett ytterligare exempel på samverkansambitionen är den så kallade *Visbyöverenskommelsen* mellan SISP, RISE, Swedish ICT och Chalmers tekniska högskola, där parterna i somras initierade ett strategiskt utvecklingsarbete för samverkan mellan lärosäte, institut, inkubatorer och science parks.

- SISP har en god dialog med Föreningen Universitetsholdingbolag i Sverige, FUHS, vars medlemmar, holdingbolagen, ofta bedriver inkubationsverksamhet eller äger inkubatorer, samt givetvis har ett syfte att investera i företag. Här ser vi ett viktigt gränssnitt för att utveckla den akademiska samverkan och kommersialiseringen.

